

w sprawie: **ogłoszenia konsultacji społecznych projektów uchwał.**

Na podstawie art. 5, ust. 2, pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr XLVI/338/10 Rady Gminy Pilchowice z dnia 23 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego (Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 227 poz. 3269 z dnia 23.09.2010 r.)

Zarządzam

§ 1

1. Przeprowadzić konsultacje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn. zm.) prowadzącymi działalność statutową na terenie Gminy Pilchowice.
2. Przedmiotem konsultacji jest projekt uchwały w sprawie:
 - **Przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019.**
3. Konsultacje przeprowadza się w celu poznania opinii na temat w/w projektu uchwały.
4. Termin rozpoczęcia konsultacji ustala się na dzień **13.12.2016 r.** zaś termin zakończenia na dzień **16.12.2016 r.**
5. Konsultacje zostaną przeprowadzone poprzez zamieszczenie w/w projektu uchwały na stronie internetowej Urzędu Gminy Pilchowice w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Pilchowice.
6. Za przygotowanie i przeprowadzenie konsultacji odpowiada Inspektor ds. obsługi Rady Gminy.
7. Opinie należy składać na piśmie, w terminie do dnia **16.12.2016 r. do godziny 10:00**, w Sekretariacie (pok. 4) Urzędu Gminy Pilchowice, ul. Damrota 6.
8. W procesie konsultacji będą rozpatrywane uzasadnione przez podmiot propozycje zmian.
9. Z przebiegu konsultacji zostanie sporządzony protokół.
10. Wyniki konsultacji zostaną opublikowane na stronie internetowej, BIP Urzędu Gminy Pilchowice oraz tablicy ogłoszeń w terminie do 7 dni od daty zakończenia konsultacji.
11. Konsultacje mają charakter opiniodawczy, a ich wyniki nie są wiążące.
12. Konsultacje uznaje się za ważne bez względu na liczbę uczestniczących w nich podmiotów.

§ 2

Wykonanie Zarządzenia powierza się Inspektorowi ds. obsługi Rady Gminy.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

~~WÓJTA~~
Maciej Gogull

SEKRETARZ GMINY
Dzida
Dagmara Dzida

RADCA PRAWNY
Lukasz Obremski
Lukasz Obremski

UCHWAŁA NR
RADY GMINY PILCHOWICE
z dnia

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Pilchowice na lata 2017 - 2019.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r, poz. 575 z późn. zm.) Rada Gminy Pilchowice uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017 – 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pilchowice

§ 3

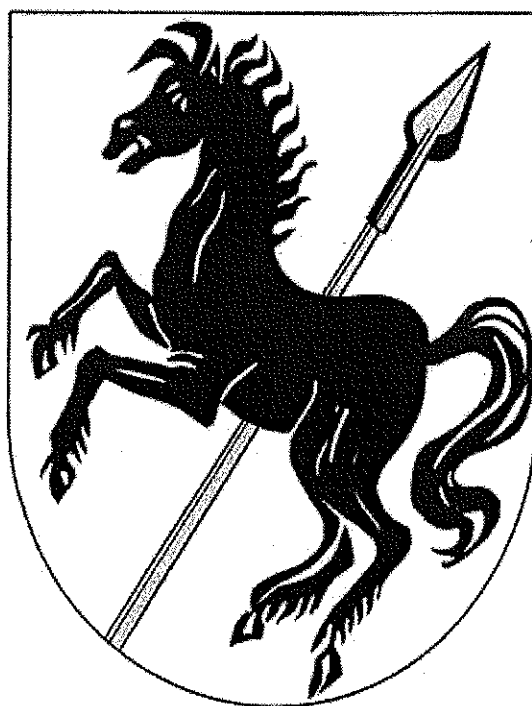
Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2017 roku.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pilchowice.

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Pilchowice
z dnia

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE PILCHOWICE
NA LATA 2017-2019**



GRUDZIEŃ 2016

Spis treści**Strona****Rozdział I. Wiadomości ogólne**

3

1. Wprowadzenie 3
2. Uwarunkowania prawne realizacji programu 4
3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Pilchowice 4-7
4. Zasoby gminy 8

Rozdział II. Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny 9

1. Cele Programu 9
2. Założenia Programu 9
3. Zadania Programu 10
4. Odbiorcy Programu 11
5. Przewidywane efekty realizacji Programu 11
6. Realizatorzy Programu 11
7. Źródła finansowania 11
8. Monitoring i ewaluacja 12

Rozdział I. Wiadomości ogólne

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019 jest strategicznym dokumentem Gminy opracowanym, w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Pilchowice jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach. Realizowane w ramach niniejszego Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (t. j. Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- Konwencji o prawach dziecka;
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575);
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
- Ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286);
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn.zm.);
- Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn.zm.)

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

3. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Pilchowice

Gmina Pilchowice położona jest w południowo – zachodniej części powiatu gliwickiego. Sąsiaduje z miastami: Gliwice, Knurów, Rybnik oraz gminami Sośnicowice, Czerwionka-Leszczyny, Kuźnia Raciborska. Jest gminą wiejską, a w jej obrębie administracyjnym znajduje się siedem sołectw : Kuźnia Nieborowska, Nieborowice, Leboszowice, Pilchowice, Stanica, Wilcza i Żernica.

Na terenie gminy Pilchowice znajdują się: 5 przedszkoli 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja, 2 kluby dziecięce.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy w ostatnich trzech latach w podziale ze względu na płeć

rok	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	ogółem
2013	5 667	5 394	11 061
2014	5 711	5 426	11 137
2015	5 732	5 516	11 248

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Pilchowicach .

Gminę Pilchowice według stanu na dzień 31.12.2015 rok zamieszkiwało **11 248** mieszkańców. Z danych wynika, że liczba mieszkańców gminy Pilchowice systematycznie rośnie.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych została dokonana w oparciu o dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach. System pomocy społecznej w 2015 roku obejmował wsparciem 214 rodzin, w których przebywało osób.

Z dokonanej analizy wynika, że 1,9 % ogółem mieszkańców miasta zostało objętych pomocą społeczną.

Tabela nr 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2013-2015.

Rok	Liczba rodzin ogółem	Rodziny z dziećmi ogółem	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci i więcej
2013	186	46	20	14	7	3	2
2014	208	46	17	16	8	4	1
2015	214	44	14	16	9	4	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach

Z przedstawionej tabeli wynika, że w latach 2013 - 2015 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej rośnie.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach zatrudnia 1 asystenta rodziny.

W latach 2014-2015 asystent rodziny pracował z 5 rodzinami, w których było 18 dzieci.

Tabela nr 3. Liczba dzieci objętych pomocą asystenta rodziny w latach 2014-2015 w poszczególnych przedziałach wiekowych

wyszczególnienie	Liczba dzieci
0-3 lat pozostające w domu pod opieką	3
Powyżej 3-6 lat wiek przedszkolny	4
Powyżej 6-13 lat szkoła podstawowa	6
Powyżej 13-16 lat gimnazjum	4
Powyżej 16-18 lat dzieci realizujące obowiązek szkolny	1

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia w latach 2013-2015 r. udzielono wsparcia rodzinom w związku z występującymi problemami wyszczególnionymi w tabeli nr 3.

Tabela nr 4. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2013-2015

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w danym roku		
	2013	2014	2015
ubóstwo	21	23	16
bezdomność	7	7	9
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	22	27	27
- wielodzietność	14	12	15
bezrobocie	76	80	80
niepełnosprawność	38	37	36
długotrwała lub ciężka choroba	39	45	41
bezzadność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	51	64	54
- rodziny niepełne	17	22	21
- rodziny wielodzietne	13	10	11
alkoholizm	15	11	14
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	6	4
zdarzenie losowe	1	0	3

Źródło: Opracowanie własne Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach

W 2015 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było bezrobocie. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej bezrobocie i bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pozostają jednymi z głównych powodów. Bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano na 2 miejscu, w 54 środowiskach.

Przyczyny tych trudności wynikają z niskich kompetencji wychowawczych, euro sieroctwa, rozbitcia rodziny, przemocy, uzależnień czy pogorszeniu statusu rodziny, w tym bezrobocia. Przy zapewnieniu wsparcia pomocy pracowników socjalnych, asystenta rodziny i pomocy z innych instytucji w znacznym stopniu daje szanse na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
3. 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach (wg stanu na dzień 31.12.2015 r.) wynika, że z terenu gminy Pilchowice 2 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych.

Na dzień 31.12.2015 r. z terenu gminy Pilchowice 1 dziecko przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

4. Zasoby gminy

Program wspierania rodziny na lata 2017-2019 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli

Tabela nr 5. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Pilchowice:

1. Urząd Gminy, ul. Damrota 6, 44-145 Pilchowice	Dowozy dzieci niepełnosprawnych, karta dużej rodziny, poradnictwo prawne
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach, ul. Główna 52, 44-145 Nieborowice	Praca socjalna, pomoc finansowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, stypendia i zasiłki szkolne.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Damrota 6, 44-145 Pilchowice	Wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, organizacja wypoczynku letniego, świetlice środowiskowe; - przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy OPS w Pilchowicach, ul. Główna 52, 44-145 Nieborowice	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy,
5. Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu gminy Pilchowice: – 4 szkoły podstawowe; – 2 gimnazja; – 5 przedszkoli; – 2 kluby dziecięce;	Działalność edukacyjno- wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna, wsparcie pedagogiczne, realizacja programów edukacyjnych.
6. Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
7. Parafie z terenu gminy	Działalność charytatywna, pomoc finansowa

Źródło: Opracowanie własne Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach

W Gminie Pilchowice funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp..

Instytucje wspierają i pomagają, w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

Rozdział II. Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Cele Programu

Głównym celem Programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Pilchowice.

Cele szczegółowe:

- 1) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 2) Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny;
- 3) Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym;
- 4) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi;

2. Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2017-2019. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

3. Zadania Programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019 został przedstawiony, w formie poniższej tabeli

Tabela nr 6. Harmonogram Programu.

L.p.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	1) udział w kampaniach konferencyjnych seminariach promujących wartość rodziny; 2) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie rodziny	2017-2019	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość plakatów, ulotek, - utworzenie zakładki na stronie internetowej, - ilość programów
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	1) Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poradnictwo specjalistyczne 2) udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej, pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach, udzielenie dzieciom stypendiów szkolnych; 3) wsparcie asystenta rodziny, pracownika socjalnego w opiece i wychowaniu dzieci	2017-2019	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość porad udzielonych - ilość rodzin objętych pomocą finansową, ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych, - ilość kontraktów socjalnych
3.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1) Współpraca szkół, policji, służby zdrowia, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, 2) stała współpraca z PCPR jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej, 3) doskonalenie kadry	2017-2019	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	-liczba spotkań, szkoleń itp.

Zródło: Opracowanie własne Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach

4. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci.

5. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,

6. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urzędem Gminy w Pilchowicach,
2. Zespołem Interdyscyplinarnym,
3. Policją,
4. Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
5. Placówkami służby zdrowia
6. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach
7. Organizacjami pozarządowymi

7. Źródła finansowani

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

8. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Ośrodek pomocy Społecznej w Pilchowicach. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach co roku do 31 marca przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

Grębisz